

PIOTR BAJOR

Uniwersytet Jagielloński

Seminarium lwowsko-krakowskie – nowa inicjatywa na mapie współpracy naukowej

W 2015 r. mija 20 lat od nawiązania zinstytucjonalizowanej współpracy pomiędzy radami miejskimi Krakowa i Lwowa. Tegoroczne uroczystości zostały wzbogacone o I Seminarium Lwowsko-Krakowskie, które w zamierzeniu ma być nową formą współpracy naukowej.

Bezpośrednia współpraca Krakowa i Lwowa rozpoczęła się niezwłocznie po uzyskaniu przez Ukrainę niepodległości w wyniku rozpadu Związku Sowieckiego. Formalna umowa w tej sprawie została podpisana natomiast 23 października 1995 r. Na jej podstawie rozwijana jest szeroka współpraca pomiędzy instytucjami samorządowymi obu miast partnerskich.

W związku z przypadającą w tym roku 20. rocznicą podpisania tego dokumentu w Krakowie i Lwowie zorganizowanych zostało wiele wydarzeń upamiętniających ten fakt. Nowym projektem, który wzbogacił tegoroczne uroczystości było I Seminarium Lwowsko-Krakowskie, którego celem jest rozszerzenie współpracy naukowej pomiędzy uniwersytetami obu partnerskich miast.

Seminarium jest pomysłem prof. Bogdana Szlachty – Dziekana Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Idea seminarium zrodziła się w trakcie rozmów z władzami Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki. Jego celem jest aktywizacja współpracy środowisk naukowych Lwowa i Krakowa.

I Seminarium Lwowsko-Krakowskie odbyło się w dniach 19-20 czerwca 2015 r. w Krakowie i w jego ramach zorganizowano dwie sesje panelowe. Pierwsza, zatytułowana została „Wymiar samorządowy i kulturalny współpracy Lwowa i Krakowa”, druga natomiast „Wielokulturowość i wieloetniczność Lwowa i Krakowa”.

W pierwszej sesji seminarium udział wziął JM Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Wojciech Nowak. Rektor pogratulował prof. Bogdanowi Szlachcie – Dziekanowi Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych nowej inicjatywy i wyraził nadzieję, że istotnie przyczyni się ona do aktywniejszej współpracy pomiędzy uniwersytetami.

W trakcie obrad zgromadzeni pracownicy urzędów obu miast dyskutowali o dotychczasowej współpracy oraz perspektywach jej rozszerzenia w przyszłości. Urzędnicy rozmawiali także o kwestiach wsparcia dla współpracy naukowej, trwającej na Ukrainie debacie dotyczącej reformy samorządowej i nowych kompetencjach władz lokalnych, a także o perspektywach uregulowania konfliktu zbrojnego we wschodnich obwodach tego państwa.

Drugi dzień seminarium poświęcony został kwestiom wielokulturowości i wieloetniczności Lwowa i Krakowa. W trakcie obrad prof. Anatolij Romaniuk z Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki przedstawił referat poświęcony zmianom struktury etnicznej mieszkańców Lwowa na przestrzeni XX-XXI w. Profesor Romaniuk dokonał również analizy struktury etnicznej elity rządzącej Lwowem w tym okresie oraz sytuacji polskiego środowiska w mieście.

W kolejnym wystąpieniu dr Olga Kich-Maslej omówiła postać Bohdana Łepkiego, podkreślając jego rolę jako „architekta” współpracy i zbliżenia w relacjach między Polakami i Ukraińcami. Dr Kich-Maslej przedstawiła biografię pisarza-uczonego i poszczególne etapy jego kariery zawodowej, a także pozostawioną po nim spuściznę naukową i literacką. Następnie dr Hałyna Czuba wygłosiła referat, w którym omówiła znajdujące się w bibliotekach i muzeach Krakowa starodruki z XVI-XVIII w. Kolejny referat, zaprezentowany przez dr Agnieszkę Gronek, dotyczył badań prof. Mieczysława Gębarowicza nad ikonostasem w cerkwi wołoskiej we Lwowie. Jako ostatnia po stronie polskiej wystąpiła dr Katarzyna Kotyńska, która przedstawiła Lwów w kontekście analizy pamięci odziedziczonej i pamięci wykreowanej.

Ten ostatni wątek kontynuowany był w trakcie pierwszego wystąpienia naukowców i urzędników ze strony ukraińskiej. Przewodniczący Stałej Komisji ds. Kultury i Promocji Rady Miasta Lwowa – Jarosław Muzyczko – pokazał Lwów w kontekście historycznych przesłanek i politycznych uwarunkowań miasta. Kolejny referent odwołał się do bieżących wydarzeń politycznych. Mianowicie, w wyniku przeprowadzonej przez Rosję w marcu 2014 r. aneksji Krymu doszło do masowego wyjazdu zamieszkujących ten półwysep Tatarów krymskich. Część z nich znalazła schronienie we Lwowie, wzbogacając tym samym mozaikę kulturową miasta. Kwestię tę w szerszym kontekście spotkań kulturalnych Krymu i obszaru dawnej Galicji Wschodniej w swoim wystąpieniu poruszył Alim Alijew – działacz społeczny oraz dyrektor zachodnioukraińskiego biura inicjatywy „Krym SOS”. Z kolei przewodniczący Stowarzyszenia Muzeów i Galerii Lwowa Ostap Łozynskij przedstawił referat na temat Krymu w życiu i twórczości ukraińskiego malarza impresjonisty Iwana Trusza.

Ważnym wydarzeniem towarzyszącym I Seminarium Lwowsko-Krakowskiego była prezentacja 34. numeru ukraińskiego pisma Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego „Politei”, zatytułowanego *Studia*

Ukraińskie. Celem wydania tego numeru było przybliżenie polskiemu czytelnikowi zachodzących współcześnie procesów politycznych gospodarczych i kulturowych na Ukrainie. Do przygotowania artykułów na powyższe tematy zaproszeni zostali wyłącznie naukowcy i eksperci ukraińscy, reprezentujący różne instytucje i regiony tego państwa. Takie rozwiązanie miało na celu pokazanie współczesnej Ukrainy oczami ukraińskich autorów i przybliżenie ukraińskiego punktu widzenia na problemy omawiane w poszczególnych artykułach tomu.

I Seminarium Lwowsko-Krakowskie zostało zrealizowane w ramach wspólnej inicjatywy Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki. Tegoroczne doświadczenia seminarium jednoznacznie wskazują na trafność tego pomysłu i potrzebę jego rozwijania w przyszłości. W zamierzeniu pomysłodawców i organizatorów tej inicjatywy kolejne seminarium ma odbyć się w ośrodku ukraińskim i być cyklicznym wydarzeniem, wpisującym się w rozszerzającą się współpracę pomiędzy Lwowem i Krakowem.

